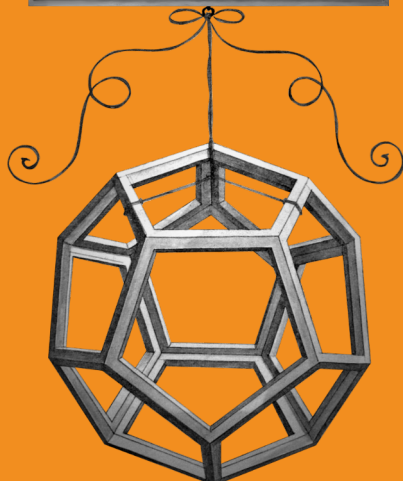

*Kunskap för människans
harmoniska utveckling*

ESOTERISK LIVSÅSKÅDNING

Frihetslagen

– en sammanställning av föreningen Kunskap för människans harmoniska utveckling

FRIHETSLAGEN

Inledning

”Liv är frihet. Utan frihet finns ingen utveckling, som är livets mening.”

[Kosmos](#) har tillkommit för att individerna ska få tillfälle att förvärva medvetenhet och slutlig allvetenhet. Denna plan förverkligas i många olika slags [manifestationsprocesser](#), vilka skänker individerna alla tillfällen och möjligheter de behöver för sin utveckling. Dessa processer måste givetvis vara lagenliga och metodiska.

Alla [monader](#) är fria i det hänseendet, att ingen gud i hela kosmos kan förbjuda något eller döma någon. När individen förvärvat kunskap om [Lagen](#) och rätt tillämpar denna kunskap, är han fri så långt hans kunskap och förmåga sträcker sig.

Absolut frihet är en absurditet. Den skulle betyda, att vi hade rätt att slå ihjäl varandra allesammans. Frihet utan lag upphäver sig själv. Frihet förutsätter gräns. Och dessa livets gränser är naturlagar och livslagar. Endast genom att förvärva kunskap om dessa lagar och förmåga att tillämpa dem kan vi förvärva högsta grad av frihet. Ju okunnigare vi är, desto ofriare är vi, emedan vi inte vet lagar eller hur de ska tillämpas. Utvecklingen medför ökad frihet genom ökad insikt, ökad kunskap om verkligheten och livets lagar.

Lagen är först och främst frihet. Lagen är frihet, ty utan frihet finns ingen utveckling av egenarten. Det har sina risker att meddela detta, ty människorna har en genom inkarnationerna förvärvad tendens att missbruka all frihet liksom makt. Så länge det finns en inneboende tendens att ”trotsa lagen”, blir resultatet inte större utan mindre frihet.

Friheten är överallt i fara, där makt samlas. Ju lägre individens utvecklingsnivå, desto större är riskerna. Högsta makt ger största möjliga frihet men alltid inom gränserna för självförvärvad kunskap, insikt och lagförståelse.

Viljan är inte ”fri” utan bestämd av motiv, av starkaste motivet. Ökad frihet betyder ökad förståelse för ökat antal möjligheter att välja, insikt om hur man kan göra vilket motiv som helst till det starkaste. Fri är den som alltid kan bestämma själv vilka tankar han vill tänka och vilka känslor han vill hysa. Ofri är den som inte kan styra sitt tanke- och känsloliv, hos vilken oönskade, störande och destruktiva tankar och känslor kommer och går som de vill.

Kritik, som berör individens egna förhållanden såsom fristående individ, som alltså kränker individens rätt till frihet enligt frihetslagen, är inte berättigad och kan aldrig försvaras.

Till frihetslagen hör toleransens princip: att låta alla människor ha sina egna uppfattningar i fred för andras kritik. Envar har absolut rätt till egen åsikt. Vi har full frihet att ha de mest

felaktiga uppfattningar om allt. De rättas så småningom till under tusentals inkarnationer med mer eller mindre smärtsamma erfarenheter.

Det är en svår konst att kunna hjälpa andra på rätta sättet. Vi har ingen som helst rättighet att klandra dem eller mästra dem, att som moralister bedöma dem. Det är inte vår sak att ”ändra” dem. Vi har alla samma fel, om än i olika grad. För att kunna hjälpa fordras kärleksfull förståelse. Utan den gör vi idel misstag. Med den finner vi alltid utvägar.

Andra får! Du får inte! Och det beror på ödes- och skördelag.

Henry T. Laurency, Livskunskap Ett, Livslagar, Frihetslagen; De vises sten, Esoterisk livsåskådning, Frihetslagen, www.laurency.com

Lars Adelskog, Förklaringen, Avdelning Sju, Frihetslagen, www.hylozoik.se

Frihet är lag

”Det är vår både rättighet och skyldighet att vara fria, fria från allt som inte överensstämmer med vår egenart, vårt sätt att se, vår förmåga att begripa, förstå och förverkliga.”

Livet är avsett för frihet. Om livets mening är att individerna utvecklar sin medvetenhet, skulle det då vara möjligt, om alla de unika individerna inte fick välja sina egna sätt att utvecklas? Frihet är i djupaste mening individualitet: rätt men också förmåga till egenart och egen aktivitet inom gränserna för allas lika rätt till detsamma. Liv är frihet.

Alla väsen måste tillämpa lagar för att alls kunna leva och utvecklas. På alla stadier är individens mått av frihet ett direkt resultat av hans förmåga att leva efter lagarna. Människan är det lägsta slags evolutionsväsen som kan nå insikt om natur- och livslagar, leva medvetet enligt lagarna. Ju bättre hon följer dem, desto högre når hon. Liv är lag.

Liv är alltså frihet och lag på samma gång. Detta är en oerhört viktig insikt, som vi kan nå endast genom esoteriken. Frihet och livslag är, esoteriskt sett, två sidor av samma sak: utan frihet inget lagenligt liv och utan lag ingen frihet.

Esoteriskt okunniga har tyckt sig finna en paradox i friheten: ju större frihet för en viss individ eller grupp, desto mindre frihet för alla andra. Exempel finns det gott om i vår värld: diktatorn med oinskränkt makt (eller frihet) över en kuvad, rädd nation.

Sunda förnuftet säger, att om vi uppfattar friheten som en paradox, så är det rimligare anta, att vårt frihetsbegrepp är felaktigt än att friheten i sig skulle vara illusorisk. Så länge friheten uppfattas som rätt till godtycke och kränkande av andras rätt, måste den förbli en paradox. När friheten uppfattas som allas lika rätt, med andra ord som lag, upplöses paradoxen.

Också vårt lagbegrepp har uppstått ur okunnighet och är därmed felaktigt. Hylozoiskt sett är det allvarligaste i missuppfattningen att lag ställts under gud, att lag ansetts liktydigt med ett oändligt väsens outgrundliga vilja och makt. Enligt hylozoiken finns intet sådant väsen. Alla ”gudar” är ändliga väsen, allvetande och allsmåttiga endast i relativ mening. Och alla ”gudar” lyder lagen. De är gudar i kraft av att förstå och tillämpa lagen suveränt inom sitt begränsade (låt vara för oss ofantliga) livsområde.

I hylozoiken står lag över gud. Och detta är förutsättningen för frihet och evolution. Ingen gud kan eller ens vill förbjuda något, straffa eller döma någon. Religioner som innehåller sådana läror återspeglar häri endast mänskliga fiktioner. Hylozoiken hävdar i stället individens okränkbarhet som en logisk konsekvens av hans potentiella gudomlighet. Ty alla monader skall en gång nå högsta gudomliga stadium. Endast tidpunkten för detta är olika för alla. De som nu befinner sig på högsta stadiet vet också, att de själva aldrig hade kunnat nå dit utan denna gudomliga rätt till frihet.

Lars Adelskog, Förklaringen, Avdelning Sju, Frihetslagen, www.hylozoik.se

Frihet måste erövrast

”Utvecklingen är vägen från okunnighet till allvetenhet, från ofrihet och vanmakt till allmakt, från isolering till enhet med allt liv, från lidande till lycka, glädje och sällhet.”

Målet för kosmos’ existens är alla monaders allvetenhet och allmakt. Denna harmoni är en tillvaro av största möjliga frihet och samtidigt högsta möjliga lagenlighet för alla.

Från början är monaden totalt medvetlös och totalt ofri. Dess väg till slutlig kosmisk gudomlighet heter utveckling. Detta innebär självförverkligande. Monaden skall själv erövra alla de nödvändiga egenskaperna och förmågorna genom att göra erfarenheter och lära av dem. Endast så förvärvar monaden kunskap, insikt och förståelse. Endast så utbildar monaden sin evigt unika egenart.

Människan arbetar på att öka sin frihet genom att själv lyda livslagarna. Därför behöver hon inte vara medveten om dem. Men när hon upptäckt dem, kan hon med större energi och målmedvetenhet arbeta för andras och egen frigörelse, evolution till något högre. För att människan skall upptäcka livslagarna måste hon först lära sig tillämpa dem.

Människan är på varje stadium, på varje nivå i utvecklingen relativt fri, relativt ofri. Hon är fri i samma mån som hon förvärvat kunskap, förståelse, förmåga. Gränsen för hennes kunskap, förståelse och förmåga anger gränsen för hennes frihet. För att nå största möjliga frihet på varje stadium och nivå förutsätts att människan nått så omfattande kunskap och så aktiverad förmåga att tillämpa kunskap, som är möjligt på stadiet och nivån.

Människan utvecklas under balansering av frihet och lag. Det är detta som kallas ansvar. När vi visar vårt ansvar för andra och ingriper till förmån för deras frihet och rätt, blir konsekvensen

enligt ansvars- eller skördelagen att vår egen frihet ökar. Och omvänt, när vi inkräktar på en annans rätt, mister vi samma mått av frihet själva. Det kan ske i detta liv eller senare. Lagen kan vänta. Men sådd skall en gång skördas. Ju bättre vi känner livslagarna, desto bättre kan vi leva våra liv. Vi undgår då att kränka andras rätt och får därmed större frihet genom att vi undgår skördebetingade frihetsinskränkningar. Den inskränkningen kan visa sig i olika avseenden: för medvetenhetsutvecklingen otjänliga höljen, otjänlig miljö, otjänliga sociala och kulturella förhållanden. Konstateras kan detta faktum endast genom studium av hundratals föregående inkarnationer.

Individens frihet är således ett utvecklingens resultat. Friheten är inte någonting som är, utan något som måste förvärfvas under vistelsen i människoriket, kunskap om lagarna i de mänskliga världarna och förmåga att tillämpa denna kunskap. Människan blir fri genom att identifiera sig med ett uppnåeligt ideal, genom att utveckla den emotionala attraktionen och mentala förståelsen, genom att tillämpa Lagen efter egen insikt, genom att uppfylla sina plikter och genom att villigt skörda gammal dålig sådd. Livslagarna sammanfaller med livsändamålet. Den ”absoluta” friheten är den individuella viljans överensstämmelse med detta ändamål.

Individen är fri när han ingått i enheten. Han lever då utan möjlighet till friktion med andra i full harmoni. Han tillämpar enhetens lag och lever därför automatiskt i överensstämmelse med Lagen, enär enhetens lag är sammanfattning av alla livslagar i självförverkligandet.

Vägen till frihet går genom medvetenhet, självmedvetenhet, kunskap, tillämpningsförmåga, valfrihet, lagkunskap, lagtillämpning. Det är först genom att upptäcka och tillämpa Lagen, som vi förvärvar makt i oavbruten stegring. Laglöshet innebär maktmissbruk och leder till maktförlust och vanmakt.

Lars Adelskog, Förklaringen, Avdelning Sju, Frihetslagen, www.hylozoik.se

Henry T. Laurency, Livskunskap Ett, Livslagar, Frihetslagen, www.laurency.com

Frihetens gränser

”Frihet missbrukas likaväl som makt. Därav följer, att gränsen för frihet likaväl som för makt går där missbruk upphör, det må gälla individuellt eller kollektivt.”

Begreppet frihet fattar människorna såsom godtycke. Det finns ingen godtycklig frihet. Dylig för alltid till kaos. Laglös frihet betyder anarki, allas krig mot alla. På den grunden kan intet samhälle byggas eller bestå. Det kan man kalla för det förnuftslösa frihetsbegreppet.

Frihetslagen är frihet och lag, inte frihet utan lag, inte lag utan frihet. Frihetslagen garanterar allas frihet. Den som blir lag för andra, upphäver sin egen frihet.

Vår rätt till frihet är begränsad av allas lika rätt. Där går gränsen. Inte en gång detta har mänskligheten insett. Och det vore det första pedagogerna borde inskräpa liksom för övrigt alla uppfostrare. Ömsesidighetsprincipen (lika för lika) är rättrådighetens rättsprincip. Alla

rättigheter och skyldigheter, alla förhållanden mellan individer vilar på ömsesidighetens grund, som aldrig kan ifrågasättas.

Enligt frihetslagen har envar rätt att tänka, känna, säga och göra som han finner för gott inom ramen för allas lika rätt till samma okränkbara frihet. Man har menat, att den formuleringen inte är tillräcklig, eftersom de flesta saknar möjlighet att avgöra, var gränsen går för både egen och nästans rätt och att gränsen kan te sig olika för olika individer. De glömmer då, att det är fråga om en livets lag, som gäller oberoende av om de kan se gränser eller inte. Men de som nått humanitetsstadiet och inser livslagars ofrånkomlighet (med oundvikliga konsekvenser), söker allt efter insikt och förmåga att tillämpa dem i sitt liv.

Ingen formulering duger, så länge människorna inte kan skilja på rätt och orätt, i varje fall inte på de finare (allt finare) graderna av rätt och orätt (den ”knivskarpa” gyllene medelvägen). Formuleringen är fullt tillräcklig för dem som endast vill det rätta och inte i hänsynslös egoism gör intrång på andras rätt. För de senare däremot är alla formuleringar otjänliga och måste rättsgränsen noga anges i varje särskilt fall; en sak juristerna har tillräcklig erfarenhet av.

Sunt förnuft, rättrådighet, vilja till enhet, ser mycket klart, var gränsen går. Den givna formeln är i full överensstämmelse med en annan: Handla mot andra som du själv vill bli behandlad.

Det misstag, som alla ockulta samfund eller skolor begår, är att föreskriva för människorna, hur de ska gestalta sitt privata liv. (Frihetslagen ger människorna full frihet i det avseendet.) Det är individens privatsak, om han vill vara vegetarian, avstå från tobak, alkohol etc. När individen får kunskap om verkligheten och livet och livets lagar, ordnar han själv efter bästa förmåga sitt eget privatliv, som han har rätt att få ha i fred för andra. Däremot är det inte privatsak, hur man förhåller sig till sina medmänniskor. Det är bättre att vara agnostiker och äta biffstek än att vara ockultist och vegetarian men lägga sig i andras affärer, tala illa om andra och hata dem. Ty sådant är bevis på hyckleri och förmyndarfasoner.

Henry T. Laurency, Livskunskap Ett, Livslagar, Frihetslagen; De vises sten, Esoterisk livsåskådning, Frihetslagen, www.laurency.com

Frihet och ansvar

”Allt liv har sin frihet på eget ansvars hårda villkor.”

Endast människorna tar sig makt och uppställer förbud. Det kan ingen livsmakt göra, ty det skulle strida mot frihetslagen och individens gudomliga suveränitet. Frihetslagen ger människan rätt att vara sin egen frihet och sin egen lag, så länge hon inte inkräktar på alla väsens rätt till samma okränkbara frihet. Denna individens rätt är omistlig och gudomlig.

Människornas missbruk av ordet ansvar visar, att de är aningslösa om dess betydelse. Hur ojämförligt mycket lättare vore det inte att nödtorftigt rätta sig efter torftiga bud. Varje misstag ifråga om livslagarna (både kända och okända) medför oundvikliga följder i kommande liv.

Antalet inkarnationer är obegränsat, tills all dålig sådd skördats till sista kornet. Ingen undgår sitt självformade öde. De flesta fortsätter obekymrat att så sin dagliga hatets sådd i tankar, känslor, ord och handlingar. De behöver nåden för att saklöst kunna fortsätta missbruka friheten. Ingen har sagt dem sanningen, endast invaggat dem i absurda tron på möjligheten att undgå följderna. Enklaste förnuft borde säga dem, att ansvarsfrihet skulle upphäva friheten, att godtycke av något slag skulle upphäva all lagenlighet.

Filosoferna konstruerar sedelagar och moralisterna allt fler förbud. Livet vet varken av sedelag eller förbud. Livet vet ej av någon nåd, endast ofelbart rättvis lag. Förbud är moralisternas psykologiska missgrepp, hjälplöshetens misslyckade försök att tvinga ovilliga till lydnad. Moralisterna begår i sin livsokunnighet misstaget att förvandla mänskliga påhitt till gudomliga diktat, något i släkt med hädelse. Gudarna är inga diktatorer utan omutliga förvaltare av livets orubbliga lagar. Moralisternas ojämförligt största livsdumhet är emellertid deras självtagna domsrätt. I sin förmäthenhet tror de sig kunna fria och fälla, något som ingen gud ens har rätt till. Och dessa blindas blinda ledare, som dagligen korsfäster människan, dessa livsokunniga mästrare, som stundligen begår de mest fatala misstag ifråga om livslagarna, utnämner sig till vägvisare för mänskligheten.

Den individuella utvecklingen försiggår under balanserandet av frihet och lag. Missbruk av frihet begränsar, upphäver friheten. Rätt bruk av frihet ger allt större frihet. Individens frihet säkras genom allas frihet och fullkomnas genom individens förverkligande av enheten.

Alla kränker stundligen andras rätt till okränkbar frihet och alla är medskyldiga, även de som opartiskt ser på hur frihet kränks. Först när individens frihet inte längre kränks, kan utvecklingen fortgå lugnt och harmoniskt och livet skänka varje väsen största möjliga glädje och lycka. Enda sättet att återförvärva förlorad rätt till lycka är att göra andra lyckliga och inte öka livssvårigheten för någon. Människorna har långt kvar till den självklara livsförståelsen.

Henry T. Laurency, De vises sten, Esoterisk livsåskådning, Frihetslagen, www.laurency.com

Jämlikhet

”Varje individ är något fullständigt unikt. Varje försök att tvinga in individerna i någon som helst form är brott mot Livets Lag.”

”Alla människor är lika.” De är lika i det avseendet, att alla har ett [kausalhölje](#) (förvärvat vid övergången från djur- till människoriket). Det är detta hölje, som gör dem till människor. De är ”lika” även i det avseendet, att alla är på väg mot samma mål, det [femte naturriket](#). För att uppnå detta mål måste de inom människoriket steg för steg förvärva alltmer vidgad medvetenhet, en serie allt högre medvetenhetsnivåer. De är olika däri, att övergången från djurriket inte skedde samtidigt utan under vitt skilda epoker, vilket medfört, att de med äldre kausalhölje hunnit uppnå högre medvetenhetsnivåer än yngre. Olikheten är alltså en åldersfråga. Eftersom hela mänskligheten utgör en enda stor familj, borde det vara de äldre syskonens sak att hjälpa sina yngre syskon.

Det kan aldrig finnas jämlikhet. Klasser är naturens ordning i alla både lägre och högre naturriken. Naturklasserna betecknar olika åldersklasser. Ålderskillnaden mellan mänskliga individer kan uppgå till sju [eoner](#). Den oerhörda skillnaden i livserfarenhet är större än okunnigheten har möjlighet att fatta.

Somliga är friskare, starkare, snabbare än andra. Somliga har större fallenhet för konst, filosofi, vetenskap, religion, affärer än andra. Somliga har större ”tur” än andra. Varenda individ är unik, ty den långa resa han har bakom sig har gjort honom till den individualitet han är. Individerna i människoriket kan befinna sig på vilken som helst av 777 [utvecklingsnivåer](#). De har under tiotusentals inkarnationer gjort individuella erfarenheter och utvecklat egenskaper och förmågor till högst olika procenttal. Men alla tillhör vi människoriket och kan göra anspråk på att få vara människor med allt vad det innebär av personlig okränkbarhet.

För dem som insett, att allt liv utvecklas och att varje individ befinner sig någonstans på den skenbart oändliga utvecklingsskalan från mineralstadiet till högsta gudomsstadiet, är det tydligt att demokratins jämlikhetsideal är en livsokunnighetens och avundens illusion. Att ingen verkligen tror på jämlikhet framgår av att högmodet visserligen vägrar erkänna någon såsom högre men att föraktet alltid ser ett otal under sig.

Människorna har en mani att vilja absolutifiera allting. De indelar varandra i ett antingen–eller i stället för både–och. Antingen är man optimist eller pessimist, god eller ond, vetande eller okunnig, förnuftig eller dåraktig. Sådana människor finns inte. Alla är vi en blandning av alltsammans. Ibland eller i vissa avseenden eller under vissa förhållanden är vi det ena eller det andra. Vi har under tusentals inkarnationer allt ifrån barbarstadiet förvärvat alla mänsklighetens goda och dåliga egenskaper. Vi har dem alla till några procent i vår undermedvetenhet. Till hur många procent vet vi inte själva och ingen annan människa heller. Vilka av dessa goda eller dåliga egenskaper, som kommer till synes i en inkarnation, beror på fysiskt arv, uppfostran, miljö, tillfällen till utveckling etc.

Varje individ är något fullständigt unikt. Varje försök att tvinga in individerna i någon som helst form är brott mot Livets Lag.

Henry T. Laurency, Livskunskap Ett, Livslagar, Frihetslagen; De vises sten, Esoterisk livsåskådning, Frihetslagen, www.laurency.com

Samhällsfriheten

”Med högt utvecklade medborgare blir vilket samhällssystem som helst idealiskt. Med jämförelsevis lågt utvecklade – som nu är fallet – blir den mest idealiska samhällsform en verklighetsfrämmande skrivbordsprodukt.”

De grundläggande faktorerna i fysiken är kraft och materia. De dynamiska faktorerna i samhället är makt och människor. Makt uppstår genom människors vilja och handling men kan

sedan i många fall leva ett mer eller mindre självständigt liv: traditionens makt, ideernas makt, konventionernas makt är exempel på det.

Makt är kraft. Och för att inte bli en blind, en destruktiv naturkraft måste makten styras och riktas. Detta är medvetenhetens uppgift. Ju högre grad av medvetenhet hos individ eller kollektiv, desto större makt kan han eller det enligt livslagarna få bruka. Högre medvetenhet innebär större kunskap om livslagarna, större förmåga att tillämpa dem felfritt.

Makt är i sig varken ond eller god. Makt är i sig inget "fult". Makt är nödvändig för att hålla ihop människor, för att motverka kaos, för att driva människor till handling, genomföra nödvändiga förändringar. Om makten skall bli en kraft till ont eller gott beror på utövarens grad av medvetenhet, grad av egoism (vilja till makt) eller altruism (vilja till enhet), hans förmåga av förutseende, och det faktiska resultatet – god föresats kan som bekant få ont resultat.

I sin ideala form både syftar och leder maktutövningen till större frihet åt alla, djupare enhet mellan alla, bättre självförverkligande för alla, större aktivering av alla – kort sagt: högre utvecklad medvetenhet för alla.

I sin ideala form uppvägs alltid makten av lika stort utkrävt ansvar. Makt utan ansvar är despoti. Ansvar utan makt är förtryck. Det faktum, att skördelagen alltid utkräver ansvar för maktmissbruk, hindrar inte att också vi människor gör det.

Ju mer ansvar en människa vill och kan bära, desto större makt ger henne Lagen rätt att bruka. Största möjliga ansvar förutsätter största möjliga kunskap och förmåga men berättigar till största möjliga makt eller frihet. Makt och frihet är nämligen samma sak sedd från olika synpunkter och med olika gränsdragningar mellan individ och kollektiv. Alla har enligt frihetslagen rätt att leva sitt liv på eget sätt, så länge som de därmed inte inkräktar på andras lika rätt till detsamma.

Men frihet över andras liv (det vill säga: makt) borde endast de få, som har nått sådan grad av insikt och förmåga, att de kan bära det ansvar som följer med denna frihet, borde endast de få som lärt sig lyda livslagarna. All auktoritet är livsfientlig, som saknar kunskap om verkligheten och livet och livets lagar och vill tvinga individen att godtaga okunnighetens illusioner och fiktioner.

Frågan om idealsamhället är en frihetsfråga. Största möjliga frihet åt största möjliga antal, respekt för allas rätt, måste vara ledande principer. De som vill införa idealsamhället genom våld mot laglydiga, inskränkning av frihet och rätt, är på fel väg. De tror att de kan främja det abstrakt eller idealt goda genom att kränka det konkret och reallt goda. Det visar "ideernas" (egentligen: fiktionernas) makt över tänkandet.

De fyra friheterna, som definitivt fastslagits gäller för alla nationer, vilka gör anspråk på att vara kultur- och inte barbarnationer, är: Full tanke- och yttrandefrihet för alla. Full frihet till egen världs- och livsåskådning för alla. Rätt till medel för fysisk existens för alla. Rätt till frihet

från fruktan, vilket betyder skydd mot olagligheter och ifråga om nationer avrustning (skydd mot krig). Dessa krav är i fullständig överensstämmelse med livslagarna. De utgör fundamentala mänskliga rättigheter.

Idealsamhället åstadkoms inte med ett visst samhällskick. Demokrati är ingen garanti för friheten, lika litet garanti mot maktmissbruk som något annat välde: enmans-, klick-, klass-, eller majoritetsvälde. Demokrati förutsätter idealmänniskor.

Samhällen kan aldrig konstrueras på förhand. De tar växande form efter människornas kollektiva karaktär. Allmänt kan sägas, att de bestämmande faktorerna i samhället inte gäller organisation eller system. De rör aldrig formen så mycket som innehållet, det vill säga: funktion, dynamik, medvetenhet. Och det är människorna, som utgör organisationens eller systemets innehåll. Visst är samhällsformer farliga, som koncentrerar makten på få händer. Och visst är den samhällsform bäst, som fördelar makten jämnast mellan olika intressen och samhällsklasser, innehåller kraftfulla spärrar mot allehanda maktmissbruk och äger effektiva, omutliga revisionsmekanismer. Men lösningen ligger ändå i människorna själva. När en tillräckligt inflytelserik minoritet medborgare (majoritet blir den inte på mycket länge) förstått frihetslagen, så att de handlar efter denna insikt, kommer de att tvinga de styrande till sådana eftergifter, att friheten blir förverkligad och deras samhälle det bästa med hänsyn tagen till befolkningens utvecklingsstadier. Med högt utvecklade medborgare blir vilket samhällssystem som helst idealiskt. Med jämförelsevis lågt utvecklade – som nu är fallet – blir den mest idealiska samhällsform en verklighetsfrämmande skrivbordsprodukt. Ty det är människorna, som lyckas eller misslyckas med att leva upp till idealen; och det är människorna, som därmed ger systemet dess innehåll.

Lars Adelskog, Förklaringen, Avdelning Sju, Frihetslagen, www.hylozoik.se

Henry T. Laurency, Livskunskap Ett, Livslagar, Frihetslagen, www.laurency.com